

[Time: 2.30 Hrs]

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All question are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1 A What is Marginalization? Elaborate on the factors responsible for marginalization in society. 15

OR

B Elaborate on 'Gender-based discrimination and its causes'.

Q.2 A Examine the works of Mahatma Jyotiba Phule with reference to the abolition of caste discrimination.. 15

OR

B Discuss Dr. Ambedkar's view on caste and untouchability.

Q.3 A Outline the provisions included in the Constitution for Scheduled Castes and Scheduled Tribes. 15

OR

B Elaborate on the influence of National Movement on the shaping of Public Sphere in India.

Q.4 A Explain the origin of Cultural Nationalism and its criticism. 15

OR

B What is sexuality? Explain the problems faced by those who deviate from heterosexuality.

Q5 Attempt any 3 Short notes 15

- A Sustainable Development and Social Exclusion
- B Five Principles of Tribal Policy
- C Issues of Representation
- D Dalit Feminist Standpoint

[वेळ: 2.30 तास]

[गुण:100]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

3. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

- प्र.१ अ. सीमांकन म्हणजे काय? समाजातील उपेक्षिततेला कारणीभूत असलेल्या घटकांची सविस्तर माहिती द्या. १५
किंवा
ब. 'लिंगाधारित भेदभाव आणि त्याची कारणे' यावर सविस्तर माहिती दिली.
- प्र.२ अ. जातीभेद निर्मूलनाच्या संदर्भात महात्मा ज्योतिबा फुले यांच्या कार्याचा आढावा घ्या. १५
किंवा
ब. डॉ. आंबेडकरांच्या जात आणि अस्पृश्यतेविषयीच्या दृष्टिकोनाची चर्चा करा.
- प्र.३ अ. अनुसूचित जाती व जमातींसाठी राज्यघटनेत समाविष्ट तरतुदींची रूपरेषा तयार करा. १५
किंवा
ब. भारतातील सार्वजनिक क्षेत्रावर राष्ट्रीय चळवळीचा कसा प्रभाव पडला हे विस्तृतपणे सांगा.
- प्र.४ अ. सांस्कृतिक राष्ट्रवादाचा उगम आणि त्याची चिकित्सा स्पष्ट करा. १५
किंवा
ब. लैंगिकता म्हणजे काय? विषमलैंगिकतेपासून दूर झालेल्यांना भेडसावणाऱ्या समस्या समजावून सांगा.
- प्र.५ खालील पैकी कोणत्याही 'तीन' टिपा लिहा १५
अ. शाश्वत विकास आणि सामाजिक बहिष्कार
ब. आदिवासी धोरणाची पाच तत्त्वे
क. प्रतिनिधीत्वाचे मुद्दे
ड. दलित स्त्रीवादी दृष्टिकोन
